

Työtehoseura ry

25.10.2021

Kiljavantie 6

05200 Rajamäki

Asia: VNS 6/2021 vp Valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

Työtehoseura ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston selonteosta kotoutumisen edistämiseksi.

TTS Työtehoseura on yksi Suomen vanhimmista yksityisistä koulutus- ja tutkimusorganisaatioista, joka perustettiin lähes sata vuotta sitten työn kehittämiseksi. Koulutamme vuosittain valtakunnallisesti noin 6 000 opiskelijaa eri teknisten alojen ammattilaisiksi, joista maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita on 35-40%. Opiskelijamme puhuvat yli 60 eri äidinkieltä. Koulutusalojamme ovat logistiikka-, rakennus-, metsä- ja puutarha- ja autoala sekä asuminen ja yrittäjäyys. Toimimme pääosin Uusimaalla ja Varsinais-Suomessa, mutta järjestämme koulutusta myös valtakunnallisesti. Lisäksi koordinoimme ja osallistumme vuosittain lähes sataan eri alojen tutkimus- ja kehittämishankkeeseen.

Selonteon päälinjaukset ovat kannatettavia. Kotoutusohjelman laatiminen ja koulutusjärjestelmän kehittäminen maahanmuuttajien tarpeisiin ja heidän työllistymiseensä ovat keskeisiä keinoja parantaa nykytilannetta.

Seuraavassa TTS Työtehoseuran keskeiset kannanotot ja nostot selontekoon. Ne kohdistuvat taustamme takia lähinnä ammatillisen koulutuksen toimintaympäristöön.

Erityisen tärkeää olisi kotouttamiskoulutuksen (niitä osin kun se ei ole luku- ja kirjoitustaidon ja alkeissuomen kielen opetusta) sitominen ammatilliseen koulutukseen.

Kokemuksiemme mukaan maahanmuuttajien kotoutumista edistäisi merkittävästi kotouttamiskoulutukseen liitettävä vahva työelämäsidonaisuus. Kieltä oppii parhaiten todellisissa elämäntilanteissa ja se myös lisää opiskelijoiden motivaatiota.

Maahanmuuttajien työllistymistä pystytään parhaiten edistämään lyhytkestoilla ammatillisilla koulutuksilla, joissa on vahva suomen kielen painotus. Tutkintokoulutusten osaamisvaateita tulisi muuttaa siten, että suomen kielen osaaminen ei ole avainasemassa esim. osatutkintoa suoritettaessa.

Kotouttamiskoulutuksen järjestämisen luvat tulisi myöntää osana muuta koulutuksen järjestämisen luvitusta (OKM). Näin koulutus saataisiin valtakunnallisen laadunvarmistamisen piiriin ja myönnettäisiin osana kokonaisrahoitusta. Se vahvistaisi koulutuksen järjestäjien mahdollisuuksia pitkäjänteiseen ja laadukkaan sekä vaikuttavaan koulutukseen. Ammatillisilla oppilaitoksilla on valmiit oppimisympäristöt ja koulutukset, joilla kielitaitoa voidaan harjoittaa myös digitaalisissa ympäristöissä – nämä mahdollistavat tehokkaan kielenoppimisen.

Koulutuksen alkuvaiheessa tulisi vahvistaa opinto-ohjauksen, kuraattori- ja psykologipalvelujen saantia. Tiivis yhteys olemassa olevaan koulutusjärjestelmään vahvistaa ja turvaa siirtymisen ammatilliseen koulutukseen ja työllistymiseen. Tämä vahvistaisi myös korkeammin koulutettujen työllistymistä. Lisäksi tulisi vahvistaa ammatillisen koulutuksen ja muiden neuvonta- ja ohjauspalveluiden välistä yhteistyötä ja rakentaa siihen formaaleja yhteistyönmalleja.

Ammatillisen koulutuksen rahoitusta tulisi vahvistaa siten, että mahdollistetaan myös monikielinen opettaminen opetuksen alkuvaiheessa eli ns. maahanmuuttajien aloitusryhmissä, joissa kielenoppiminen on osa ammatillista koulutusta. Nykyinen rahoitusmalli ei tue tämän tyyppistä koulutusta.

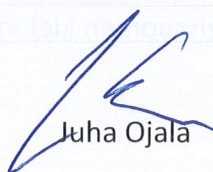
Maahanmuuttajien mahdollisuuksia oppisopimukseen tulisi helpottaa tukemalla työnantajia ja koulutuksen järjestäjiä turvaamalla siihen riittävät resurssit (mm. koulutuskorvaus).

Kotouttamistoimenpiteiden kesto tulisi sitoa esim. ammatillisen perustutkinnon hankkimiseen, koska mm. tarvittavaa suomen kielen taitoa ei pysty hankkimaan kahdessa vuodessa. Perustutkinnon suorittaminen vahvistaa työllistymistä, ja yhteiskuntaan liittymistä.

Nurmijärvellä 25.10.2021

toimitusjohtaja

Työtehoseura ry

Juha Ojala